

BIULETYN KATECHETYCZNY

nr 18-19 (124-125)
sierpień-wrzesień 2014

KURIA DIECEZJI RADOMSKIEJ
Wydział Katechetyczny

Wychowanie do prawdy w katechezie

Wychowanie do prawdy jest podstawowym zadaniem katechezy. W Katechizmie Kościoła Katolickiego czytamy, że „człowiek z natury kieruje się ku prawdzie. Ma obowiązek szanować ją i o niej świadczyć” (KKK 2467). Wynika to zarówno z istoty jego człowieczeństwa, a więc bycia istotą rozumną, wolną, ale również posiadającą godność. Celem wychowania w katechezie jest ukierunkowanie wychowanka, aby urzeczywistniał w swoim życiu wartości, takie jak: prawda, dobro i piękno. Nie da się skutecznie wychowywać bez świadomości celu, do którego ten proces ma prowadzić.

Wychowanie do prawdy stanowi istotną część życia każdego człowieka. Wymaga poświęcenia i współpracy wielu osób, głównie rodziców, nauczycieli i wychowawców, w celu ukształtowania dojrzałej osobowości ludzkiej, zdolnej do podejmowania odpowiedzialnych zadań i decyzji w życiu osobistym oraz w rodzinie i społeczeństwie¹. Chrystus jest Prawdą, która jest zarazem Dobrem dla wychowanków na dziś i na całe ich życie. Tylko takie ukazanie prawdy jako wartości przyjętej i przeżytej – budzi oddźwięk, angażuje osobiście, prowadzi do działania. Jest to trudne, ale konieczne, bo jest drogą do świadomego i wolnego zaangażowania. Katecheza, jeśli ma być owocna, powinna zawierać prawdę zbawczą, która kształtuje życie. Prawda jest połączona z przeżyciem, doświadczeniem, działaniem. Jest to niezmiernie wagi zadanie katechety, ażeby doprowadzić uczniów do działania i dopomóc w działaniu. Właściwą do tego drogą jest formowanie przekonań. Toteż niezależnie od tego, czy przedstawiamy na katechezie prawdę w formie podającej, poszukującej, problemowej, dylematu czy innej, z pewnością wysiłek myślowy uczniów jest wskaźnikiem dobrej katechezy². Poznanie prawdy przyniesionej przez Chrystusa jest fundamentem dla przeżyć na katechezie. Konieczna na katechezie atmosfera poszanowania prawdy wynika głównie stąd, że Chrystus jako Nauczyciel, jako poznana Prawda i przeżywane Dobro wymaga uczciwego podejścia do prawdy. Dlatego wszelkie trudności – czy to związane z historią Kościoła, czy aktualne – rozwiązujemy w prawdzie³.

W wychowaniu chrześcijańskim w katechezie podstawową rolę pełni prawda zawarta w Objawieniu przekazywanym na kartach Biblii oraz w tradycji chrześcijańskiej. *Dyrektorium ogólne o katechizacji* podaje, że: „Tradycja, Pismo Święte i Urząd Nauczycielski Kościoła są głównymi źródłami przekazu prawdy i religijnej formacji młodzieży” (DOK 96). Katecheza, w oparciu o te prawdy, prowadzi katechizowanych do dojrzałości w wierze oraz aktywnej postawy wobec życia. Już od pierwszych lat katechizacji szkolnej bardzo ważne jest zatem dostarczanie dzieciom odpowiednich wzorów zachowania, które są potrzebne do naśladowania i identyfikacji. Istotne znaczenie mają także podstawowe grupy odniesienia (rodzina, klasa, koledzy) oraz osoby znaczące (rodzice, wychowawca, katecheta). Oddziaływaniu tych grup na ucznia sprzyjają tworzące się więzi interpersonalne, wspólne zainteresowania i cele oraz zaangażowanie uczuciowe⁴. Postawa wiary w procesie dojrzewania wyraża się w podejmowaniu i realizowaniu przez dzieci i młodzież wartości chrześcijańskich. Szczególnie poprzez przykład (świadcstwo) własnego życia katecheta ma możliwość bezpośredniego oddziaływania na zachowania wychowanków. Poznanie prawdy jako postulat i cel katechezy szkolnej powinien być realizowany na wszystkich etapach katechizowania, bowiem „Człowiek jest sobą poprzez wewnętrzną prawdę. Jest to prawda sumienia, odbita w czynach. W tej prawdzie każdy człowiek jest zadany samemu sobie”⁵.

Wychowanie do prawdy polega na poszukiwaniu jej, ale także świadczeniu o niej w różnych sytuacjach życiowych. Stąd zadaniem wychowawców jest wytworzenie, między nim a dzieckiem, relacji opartej na szczerości i prawdzie. Chodzi o klimat zaufania, aby wychowanek czuł, że w każdej chwili może przyjść i zwierzyć się rodzicom ze swoich problemów i trudności. Człowiek do rozwoju własnej osobowości potrzebuje wychowania, kochających i wymagających wychowawców. Pozostawiony samemu sobie nie jest bowiem w stanie rozwinąć w pełni swego człowieczeństwa. Człowiek jest powołany do życia w prawdzie i miłości i urzeczywistnia siebie przez bezinteresowny dar z siebie samego. Odnosi się to zarówno do tych, którzy wychowują, jak i do tych, którzy są wychowywani.

Ks. Stanisław Łabendowicz

¹ Por. M. Dziewiecki, *Odpowiedzialna pomoc wychowawcza*, Radom 1999, s. 3.

² Por. E. Materski, *Odpowiedzialność Kościoła za katechezę*, Radom 1993, s. 167.

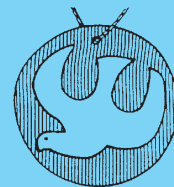
³ Por. tamże.

⁴ Por. J. Bagrowicz, *Edukacja religijna współczesnej młodzieży – źródła i cele*, Toruń 2000, s. 111.

⁵ J. Ratzinger, *Drogi wiary w dobie współczesnych przemian*, ComP 12 (1992) nr 2, s. 125-128.

Wyruszyć w drogę ku dojrzałości wiary

[Propozycja konferencji]

W Liście apostołskim Benedykta XVI *Porta fidei* czytamy, że „przekroczenie podwoi [wiary – przyp. autora] oznacza wyruszenie w drogę, która trwa całe życie” (PF, 1). W ubiegłym roku formacyjnym skupialiśmy uwagę na niezwykłym wydarzeniu w naszym życiu, jakim był sakrament chrztu. Staraliśmy się odkryć na nowo wspaniały dar, jaki w tym sakramencie otrzymaliśmy od Boga. W nowym roku katechetycznym, który będzie przebiegał pod hasłem: „Nawracajcie się i wierźcie w Ewangelię” chcemy dostrzec, jakie konsekwencje niesie ze sobą sakrament chrztu. O ile mówimy, że chrzest jest wejściem na drogę wiary, to bierzmowanie określamy jako sakrament dojrzałości chrześcijańskiej, dojrzałości wiary. Trzeba zatem odbyć drogę – od narodzin wiary do jej dojrzałego zgłębiania, praktykowania, wyrażania oraz świadczenia o niej we współczesnym świecie. W dojrzewaniu wiary nie chodzi zatem o tylko książkowe, encyklopedyczne poznanie prawd katechizmowych, ale o spotkanie z żywym Bogiem i zbudowanie z Nim głębokiej relacji przyjaźni i zażyłości. W jaki sposób tego dokonać? Jak pójść za Jezusem? Co oznacza dojrzałość wiary? Kiedy możemy powiedzieć, że nasza wiara jest dojrzała? Spróbujmy odpowiedzieć na te pytania na podstawie perykopy z Ewangelii św. Łukasza mówiącej o naśladowaniu Chrystusa.

Można w tym miejscu lub na początku konferencji odczytać perykopę Łk 9,51-62.

W odczytanym fragmencie Ewangelii mamy trzy opowiadania, które jednoczy wspólny temat: **naśladowanie Jezusa**. Ewangelista zależało na przekazaniu wypowiedzi Jezusa dotyczących **wymagań** stawianych Jego uczniom. Pierwszy rozmówca postępuje, jak uczeń rabinacki, który sam wybierał sobie nauczyciela. Jego propozycja pełna jest **entuzjazmu**. Jezus nie chce powstrzymać ani zniechęcić tego człowieka, lecz zwraca uwagę na **trud i radykalizm** związany z pójściem Jego śladami. Będzie się to bowiem wiązało z utratą tego, co ludzie bardzo cenią na ziemi: komfortu życia, bezpieczeństwa, rodzinnego ciepła. Bezdomność, o której mówi Jezus, nie dotyczy tego, że On nie ma domu i przyjaciół troszczących się o Jego utrzymanie. Tymi słowami Jezus wskazuje na swoją śmierć, która dokona się w wielkim opuszczeniu ze strony ludzi. **Iść za Jezusem oznacza zgodzić się na podobną samotność w dźwiganiu własnego krzyża.**

W drugim przypadku Jezus sam zwraca się do człowieka, aby poszedł za Nim (por. Łk 5,27n). Stawia mu przy tym żądanie, które zaskakuje, a nawet gorszy, gdyż wydaje się sprzeciwiać prawu nakazującemu szacunek dla ludzkich zwłok. Sens słów Jezusa jest jednak taki, że **wobec jednoznacznego wezwania Bożego człowiek nie powinien udzielać połowicznych odpowiedzi.**

Bogu więc **oddaje się wszystko albo nic**. Wezwanie Jezusa jest tak **radykalne**, ponieważ tylko **On daje pełnię życia**.

W trzecim przypadku Jezus wobec osoby, która wyraża chęć pójścia za Nim, stawia warunek natychmiastowej i całkowitej dyspozycyjności. Nawiązuje do pracy oracza, który musi być **skupiony** na swojej czynności, bo inaczej pozostawi krzywe bruzdy. Obraz ten ma na celu podkreślenie, że **tylko ten jest uczniem Jezusa, kto całkowicie poświęca się Jego dziełu**.

Podsumujmy. Jezus przypomina warunki i okoliczności konieczne do podążania za Nim. Droga Chrystusa charakteryzuje się nieprzewidzianymi okolicznościami. **Jezus nie gwarantuje wygody** i nie zapewnia swoich uczniów, że będą egzystować w bezpiecznym, ustabilizowanym miejscu. Nie chce być związany z żadnym miejscem, które w jakikolwiek sposób by Go krępowało, ale **całą swoją „wolność” ofiarowuje na rzecz głoszenia Dobrej Nowiny. Pójście za Jezusem to decyzja wymagająca zdecydowania, bezkompromisowości i ciągłych (nawet) bolesnych rezygnacji na rzecz wiary**. Na pierwszy plan wędrówki u boku Chrystusa wysuwa się **jedność z Nim i służba Jemu**. Droga Jezusa wymaga szukania i przyjęcia w naszym życiu woli Bożej, której realizacja prowadzi nas do **zjednoczenia z Jezusem**.

Rachunek sumienia

Deklarujemy, że jesteśmy ludźmi wierzącymi. Pomyślmy przez chwilę w ciszy nad naszą wiarą.

- Jaka jest moja wiara?
- Co jest jej mocną stroną?
- Co jest jej słabą stroną?
- Z czego się cieszę?
- Co mnie smuci?
- Jakie są szanse na jej rozwój?
- Jakie zagrożenia przed nią stoją?

Modlitwa

Wierzę, Panie, że wzywasz mnie do szczęścia, do nowego życia, do nieba, które zaczyna się na ziemi, do zadań na tym świecie, do ludzi i do wspólnoty, która sięga do nieba.

Wierzę, Panie, że mnie wzywasz, ale często nie słyszę Twojego wołania. pozwól mi Ciebie słyszeć i rozumieć w Twoim słowie. Przywołuj mnie, żebym Cię szukał i znajdował.

Obudź moją tęsknotę, żebym Ciebie przyjmował tam, gdzie dwaj lub trzej są zgromadzeni w Twoje imię.

Poślij mnie do ludzi, którzy powiedzą mi prawdę o Tobie, żebym od Ciebie usłyszał prawdę o sobie, o szczęściu, o nowym życiu i o niebie, które zaczyna się na ziemi.

Amen.

Ks. Dariusz Frydrych

1. W roku szkolnym 2014/2015 koncentrujemy uwagę na Krzyżu i słowach *Nawróćcie się i wierzcie w Ewangelię*. Taki bowiem program duszpasterski będzie realizowany w naszej diecezji. Odpowiedzią na niniejszy program powinny być dekoracje o tematyce krzyża i Ewangelii celem lepszego poznania Słowa Bożego o nawróceniu zamieszczone w gablotach i salach katechetycznych oraz kościołach.
2. W dniach **14-20 września br.** będziemy przeżywać **Tydzień Wychowania pt. Prawda fundamentem wychowania**. Jego czwarta edycja poświęcona jest roli prawdy w odpowiedzialnym wychowaniu. Materiały zostały wysłane do parafii.
3. W wielu szkołach aktualnie **trwają zapisy na lekcje religii** lub etyki, które rozpoczną się 1 września 2014 r. Warto zachęcać dzieci, młodzież i rodziców do wyboru nauczania religii, które dla wszystkich ludzi wierzących stanowi ważny obowiązek moralny. Jednocześnie wszystkim, którzy chcieliby zrezygnować z uczęszczania na religię należy uświadomić poważne konsekwencje moralne i prawnokanoniczne. Każdy proboszcz ma prawo wiedzieć, czy jego parafianie uczęszczają na lekcje religii w szkole.
4. Prosimy o **zorganizowanie katechezy w oddziałach przedszkolnych** dla 3- i 4-latków oraz 5-latków **na rok szkolny 2014/2015**. Od roku szkolnego 2011/2012 jest obowiązkowa edukacja przedszkolna dla 5-latków, natomiast w wielu przedszkolach publicznych brakuje katechezy. W nowo powstałych przedszkolach prywatnych należy omówić z rodzicami i dyrekcją możliwość realizacji katechezy, bowiem powinna to być wspólna inicjatywa rodziców i duszpasterzy.
5. Przypominamy, że zgodnie ze wskazaniem Komisji Wychowania Episkopatu Polski przygotowanie dzieci i młodzieży do sakramentów, szczególnie do **Pierwszej Spowiedzi i Komunii Świętej** w klasie III szkoły podstawowej oraz **Sakramentu Bierzmowania** w klasie III gimnazjum, wymaga prowadzenia systematycznych spotkań w parafii. Taki obowiązek włączenia się w parafialne przygotowanie spoczywa na wszystkich katechizujących i wymaga wcześniejszego rozplanowania.
6. Wydział Katechetyczny przesłał do PT. Księży Proboszczów kwestionariusze sprawozdań wrześniowych na rok szkolny 2014/2015. Wypełniony kwestionariusz należy odesłać do Wydziału Katechetycznego Kurii /osobiście lub listownie/ do 30 września 2014 r. Przypominamy, że wcześniej zostały przekazane na parafie ankiety o rekolekcjach dzieci i młodzieży.
7. Przypominamy, że PT. Księża Proboszczowie mają obowiązek zwizytowania w ciągu roku katechetycznego wszystkich katechetów pracujących na terenie parafii, a sprawozdania należy przesłać do Wydziału Katechetycznego w Radomiu, ul. Malczewskiego 1.
8. Organizowanie pielgrzymek kilkunastodniowych przez księży uczących w czasie roku szkolnego jest niedopuszczalne i nie powinno mieć miejsca.
9. Katecheci przystępujący do awansu zawodowego powinni złożyć (do 1 września) podanie do dyrektora szkoły o rozpoczęcie stażu na kolejny szczebel awansu zawodowego, a w Wydziale Katechetycznym zatwierdzić plan rozwoju zawodowego. Kopię podania i planu należy przekazać do Wydziału Katechetycznego.
10. Przed wakacjami do parafii zostały przekazane **karty personalne** dla katechizujących księży oraz katechetów świeckich i sióstr zakonnych. Prosimy wszystkich katechetów o ich wypełnienie i przekazanie do Wydziału. Prosimy o systematyczne uzupełnianie dokumentacji gromadzonej w Wydziale Katechetycznym, np. w związku z uzyskaniem dodatkowego wykształcenia czy prowadzonym doskonaleniem zawodowym.
11. Serdecznie zapraszamy wszystkich PT. Katechetów szkół podstawowych do udziału w **diecezjalnych konkursach katechetycznych** (Konkurs plastyczny kl. I-III – 13.02.2015; Konkurs dla gimnazjum: „Nawracajcie się i wierzcie w Ewangelię”; Konkurs kl. IV-VI „Jan Paweł II – droga do świętości”; Konkurs plastyczny dla niepełnosprawnych kl. I-VI – 15.05.2015; Olimpiada Teologii Katolickiej: I etap – 27.11.2014, II etap – 05.03.2015, III etap – 16-18.04.2015).

*Dyrektor Wydziału Katechetycznego
ks. Stanisław Łabendowicz*

Radom, 26 sierpnia 2014 r.

DYŻURY WIZYTATORÓW I METODYKÓW

♦ Wydział Katechetyczny

Radom, ul. Malczewskiego 1, tel. 48-34 06 238 (sekretariat)

poniedziałek - piątek 9⁰⁰-16⁰⁰ s. Maria Lużyńska ZCMN

poniedziałek 9⁰⁰-13⁰⁰ ks. Dariusz Frydrych

wtorek 9⁰⁰-13⁰⁰ ks. Krzysztof Badeński

środa 9⁰⁰-13⁰⁰ ks. Andrzej Gozdur, 14⁰⁰-16⁰⁰ ks. Stanisław Piekelnik

czwartek 9⁰⁰-13⁰⁰ ks. Stanisław Piekelnik; 15⁰⁰-16⁰⁰ p. Jolanta Strojek

piątek 9⁰⁰-13⁰⁰ ks. Krzysztof Badeński; 14⁰⁰-16⁰⁰ s. Elżbieta Gajowiak; 15⁰⁰-16⁰⁰ p. Ewa Majcher

Ks. dyr. Stanisław Łabendowicz, tel. 48-34 06 239

środa i piątek w godz. 14³⁰-16⁰⁰, w dni spotkań czwartkowych od godz. 17⁰⁰

♦ Radomski Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli - p. Ewa Majcher

Radom, ul. Słowackiego 17, tel. 48-36 00 005, poniedziałek 9⁰⁰-11⁰⁰, środa 9³⁰-10¹⁵

Radom, ul. Kolberga 5, Szkoła Podstawowa nr 33, wtorek 13⁰⁰-14³⁰

♦ Mazowieckie Samorządowe Centrum Doskonalenia Nauczycieli - p. Jolanta Strojek

Radom, ul. Kościuszki 5A, tel. 48-36 21 579, środa 10⁰⁰-15⁰⁰

♦ Międzypowiatowy Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli - s. Elżbieta Gajowiak

Przysucha, Al. Jana Pawła II, Zespół Szkół nr 1, tel. 48-67 52 570, wtorek 11⁰⁰-11⁴⁵

FORMACJA KATECHETÓW – rok szkolny 2014/15

ZJAZDY KATECHETYCZNE - dla wszystkich uczących -

♦ OGÓLNODIECEZJALNE (dwa spotkania)

(1) 28 sierpnia 2014 (czwartek), WSD, godz. 9³⁰

- siostry zakonne i katecheci świeccy

(1) 29 sierpnia 2014 (piątek), WSD, godz. 9³⁰

- księża i zakonnicy

(1) 18 października 2014 (sobota) – Sympozjum Katechetyczne dla wszystkich katechetów, WSD, godz. 9³⁰

(6) 6 czerwca 2015, WSD, godz. 9³⁰

♦ REJONOWE (cztery spotkania)

KOŃSKIE – piątek, godz. 15.30 – Parafia Świętego Mikołaja (ul. Zamkowa)

(2) 26 września 2014

(3) 21 listopada 2014

(4) 16 stycznia 2015

(5) 24 kwietnia 2015

KOZIENICE – czwartek, godz. 15.30 – Parafia Świętej Rodziny (ul. Głowaczowska)

(2) 25 września 2014

(3) 20 listopada 2014

(4) 15 stycznia 2015

(5) 23 kwietnia 2015

OPOCZNO – czwartek, godz. 15.30 – Parafia Podwyższenia Krzyża Świętego (ul. Westerplatte)

(2) 25 września 2014

(3) 20 listopada 2014

(4) 15 stycznia 2015

(5) 23 kwietnia 2015

RADOM – sobota, godz. 9.30 – WSD w Radomiu

(2) 27 września 2014

(3) 22 listopada 2014

(4) 17 stycznia 2015

(5) 25 kwietnia 2015

SKARŻYSKO – piątek, godz. 15.30 – Parafia MB Ostrobramskiej (ul. Wileńska)

(2) 26 września 2014

(3) 21 listopada 2014

(4) 16 stycznia 2015

(5) 24 kwietnia 2015

STARACHOWICE – piątek, godz. 15.30 – Parafia Świętej Trójcy (ul. Kościelna)

(2) 26 września 2014

(3) 21 listopada 2014

(4) 16 stycznia 2015

(5) 24 kwietnia 2015

ZWOLEŃ – czwartek, godz. 15.30 – Parafia Podwyższenia Krzyża Świętego (ul. Kard. Wyszyńskiego)

(2) 25 września 2014

(3) 20 listopada 2014

(4) 15 stycznia 2015

(5) 23 kwietnia 2015

Uwaga: Każdy katecheta uczestniczy w 2 spotkaniach ogólnodiecezjalnych i 4 spotkaniach rejonowych. Jeśli nie możemy uczestniczyć w swoim rejonie, bierzemy udział w innym spotkaniu – nie zwalniamy się, jeśli termin koliduje z innymi zajęciami.

DNI SKUPIENIA - dla katechetów świeckich -

Adwentowy dzień skupienia

30 listopada 2014 (I niedz. Adw.), WSD, godz. 10⁰⁰

Wielkopostny dzień skupienia

8 marca 2015 (III niedz. WP), WSD, godz. 10⁰⁰

SPOTKANIA KATECHETÓW RADOMIA

- dla katechetów świeckich i siostr zakonnych -

Wydział Katechetyczny, czwartek, godz. 17.30

2014

wrzesień: 18

październik: 9, 23

listopad: 6

grudzień: 18 – spotkanie świąteczne
z ks. bp. Henrykiem Tomasikiem

2015

styczeń: 8

luty: 5

marzec: 5 – spotkanie świąteczne
z ks. bp. Henrykiem Tomasikiem

maj: 7, 21

REKOLEKCJE - dla katechetów świeckich -

10-12 października 2014 – TURNO/Białobrzegi

17-19 października 2014 – CZARNA

7-9 listopada 2014 – STUDZIANNA/Poświętne

9-11 stycznia 2015 – TURNO/Białobrzegi

6-8 lutego 2015 – SKARŻYSKO/Ostra Brama

22-24 maja 2015 – KAŁKÓW/Eremy

12-14 czerwca 2015 – TURNO/Białobrzegi

19-21 czerwca 2015 – TURNO/Białobrzegi

► Koszt tegorocznych rekolekcji wynosi 80 zł
(w Turnie 110 zł).

► Wraz z deklaracją wypełnioną **osobiście** w Wydziale Katechetycznym wpłacamy **zaliczkę** w wysokości 30 zł.

► Rekolekcje rozpoczynają się w piątek o 18.00, a kończą w niedzielę ok. 13.00.

REKOLEKCJE WIELKOPOSTNE

w Radomiu

szkoły podstawowe:

18-20 lutego 2015 (od Popielca)

gimnazja i szkoły ponadgimnazjalne:

11-13 marca 2015 (po III niedz. Wielkiego Postu)

w całej diecezji

szkoły ponadgimnazjalne:

11-13 marca 2014 (po III niedz. Wielkiego Postu)